

Voortgangsrapportage
CO₂-Prestatieladder 2017
(eis 3A1 en 3B1)

A. Hak Electron - vervoer

Tricht, 2018

Auteurs:

Annette Willems, A.Hak Electron
Anouk Schrauwen, Stichting Stimular

Stimular →

*De werkplaats voor
Duurzaam Ondernemen*

Geaccordeerd door:

J.G.J. van Beers
Business Unit Manager

COLOFON

Het format voor deze rapportage is opgesteld door Stichting Stimular. Stichting Stimular vertaalt de groeiende vraag om duurzaamheid naar praktische instrumenten en werkwijzen voor MKB-bedrijven, brancheverenigingen, overheidsorganisaties en zorgaanbieders. Stichting Stimular is de werkplaats voor Duurzaam Ondernemen!

Stichting Stimular
Scheepmakershaven 27c
3011 VA Rotterdam
t 010 - 238 28 28
f 010 - 437 93 03
e mail@stimular.nl
i www.stimular.nl

Inhoud

1	INLEIDING	4
2	BESCHRIJVING ORGANISATIE	4
3	ACTUELE CO ₂ -FOOTPRINT (EIS 3.A.1)	5
4	VERGELIJKING MET VORIG JAAR	7
5	VOORTGANG REDUCTIEDOELEN (EIS 3.B.1)	8
6	VOORTGANG IMPLEMENTATIE MAATREGELEN (EIS 3.B.1)	10
7	KRUISTABEL ISO 14064	11

1 INLEIDING

A.Hak Electron is gecertificeerd op niveau 3 van de CO₂-Prestatieladder. Onze nulmeting (referentiejaar 2014), doelstellingen en geplande maatregelen zijn beschreven en onderbouwd in de Energie Audit en Vervoersaudit, die in het kader van de Energie Efficiëntie Richtlijn (EED) zijn uitgevoerd in 2015/2016. Minimaal jaarlijks wordt de voortgang en het resultaat van de inspanningen geëvalueerd en gerapporteerd.

A.Hak Electron (hierna Electron) is gevestigd in Tricht, waar ook andere BV's van A. Hak hun kantoor en/of werkplaats hebben. Daarom is de voortgang van de CO₂-reductie in de gebouwen in Tricht (waaronder die van Electron) beschreven in de Voortgangsrapportage CO₂-Prestatieladder Tricht.

Voorliggend rapport beschrijft de voortgang van de CO₂-reductie in het **wagenpark en materieel** van Electron in 2017, ten opzichte van 2014.

Dit rapport voldoet aan de eisen van de CO₂-Prestatieladder Handboek 3.0 en ISO 14064-1 par 7.3.1. In hoofdstuk 7 is een kruistabel opgenomen.

2 BESCHRIJVING ORGANISATIE

Electron is gespecialiseerd in de aanleg, het onderhoud en amoveren van midden- en hoogspanningsverbindingen. Electron is gevestigd in het hoofdkantoor van A.Hak in Tricht. Electron heeft personenwagens, bestelbussen en mobiele werktuigen in bezit. Deze worden onderhouden door de Materieeldienst van A.Hak.

CO₂-reductiebeleid

Electron heeft zich ten doel gesteld om de CO₂-uitstoot te reduceren door het energieverbruik te reduceren en duurzame energie te gebruiken. Deze doelstellingen zijn gericht op het totale energiegebruik van de organisatie:

- bedrijfsgebouwen
- wagenpark en materieel
- projecten

Alle medewerkers hebben de taak om bij hun werkzaamheden energie te besparen. Het thema energiebesparing is een vast onderdeel van alle vormen van werkoverleg en het directie-overleg.

Er zijn kwantitatieve doelen opgesteld met als doeljaar 2019. Deze doelen zijn gebaseerd op de uitkomsten van de energie-audit en de vervoersaudit (EED = energiebeoordeling), een analyse van de CO₂-footprint en de actieplannen met reductiemaatregelen van Electron. De reductiedoelen en de voortgang wordt beschreven in hoofdstuk 5.

Organisatiegrens

A.Hak heeft de leveranciersanalyse (A/C-analyse) uitgevoerd voor de gecertificeerde bedrijven, waaronder Electron. De resultaten zijn opgenomen in het document Verantwoording organisatiegrens A.Hakpark. In de organisatorische grens zijn geen wijzingen ten opzichte van het referentiejaar.

3 ACTUELE CO₂-FOOTPRINT (EIS 3.A.1)

Wij berekenen jaarlijks onze CO₂-footprint met de Milieubarometer. Hierin kunnen alle verbruiken worden ingevuld; vervolgens wordt de daarbij behorende CO₂-uitstoot automatisch berekend en vergeleken met het basisjaar. De indeling van scopes en berekening van onze CO₂-footprint voldoen aan de eisen van de CO₂-Prestatieladder.

De gebruikte CO₂-emissiefactoren komen overeen met de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Het betreffen de nieuwe CO₂-emissiefactoren van www.co2emissiefactoren.nl.

De in de Milieubarometer ingevulde verbruiksgegevens komen overeen met de inkoopgegevens zoals deze intern zijn verzameld. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂-footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten verbruiken. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. In de 'notities' in de Milieubarometer zijn de gegevensbronnen vermeld.

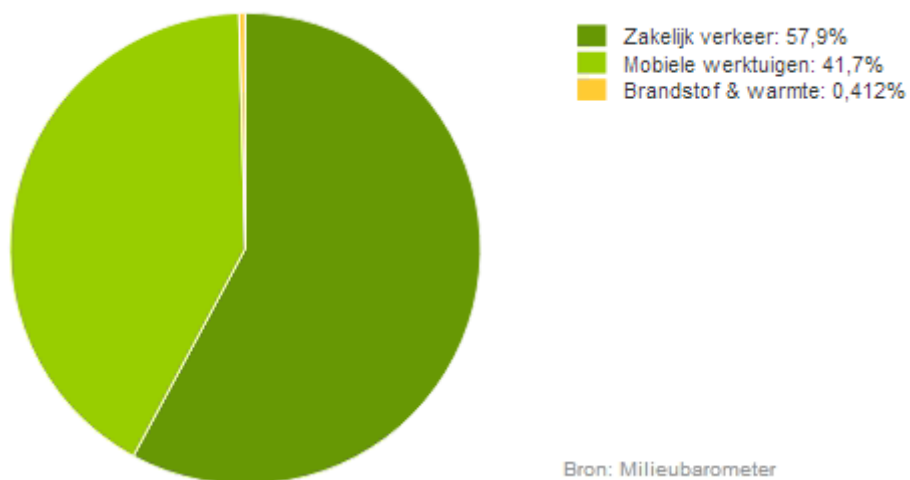
Tabel 1 toont de CO₂-footprint van A.Hak Electron van het jaar 2017.

TABEL 1: CO₂-FOOTPRINT 2017 VAN A.HAK ELECTRON

	Thema			CO ₂ -parameter		CO ₂ -equivalent	
CO2 scope 1							
Propaan voor verwarming projectlocaties	Brandstof & warmte	476	kg	3,39	kg CO ₂ / kg	1,61	ton CO ₂
Diesel	Mobiele werktuigen	50.526	liter	3,23	kg CO ₂ / liter	163	ton CO ₂
Personenwagen (in liters) benzine	Zakelijk verkeer	1.269	liter	2,74	kg CO ₂ / liter	3,48	ton CO ₂
Personenwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	47.929	liter	3,23	kg CO ₂ / liter	155	ton CO ₂
Bestelwagen (in liters) benzine	Zakelijk verkeer	353	liter	2,74	kg CO ₂ / liter	0,967	ton CO ₂
Bestelwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	20.878	liter	3,23	kg CO ₂ / liter	67,4	ton CO ₂
				Totaal		392	ton CO₂

Figuur 1 toont de verdeling per thema. De totale CO₂-uitstoot in 2017 was 392 ton, dit is een lichte daling t.o.v. de uitstoot van 2015. De belangrijkste verbruikers in 2017 waren:

- Zakelijk verkeer (57,9%)
- Mobiele werktuigen (41,7%)

FIGUUR 1: VERDELING CO₂-FOOTPRINT 2017 NAAR THEMA'S

Specificatie naar projecten

Van onze totale CO₂-uitstoot houdt circa 90 a 95% verband met de projecten. Dit betreft de CO₂-uitstoot van het wagenpark en het materieel dat op projecten wordt ingezet.

In 2017 hebben wij geen project met gunningvoordeel voor de CO₂-Prestatieladder verkregen en er is ook geen lopend project met gunningvoordeel.

Overig

Verbranding van biomassa vond niet plaats bij Electron in 2017. Er heeft geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden in 2017. Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.

De emissie-inventaris van Electron is niet geverifieerd door Verifiërende Instelling.

Onafhankelijke interne controle

De kwaliteit van de emissieregistratie wordt jaarlijks verbeterd (indien mogelijk). Er is een onafhankelijke controle uitgevoerd op de emissie-inventaris, door Stichting Stimular. De aandachtspunten uit deze controle zijn verwerkt.

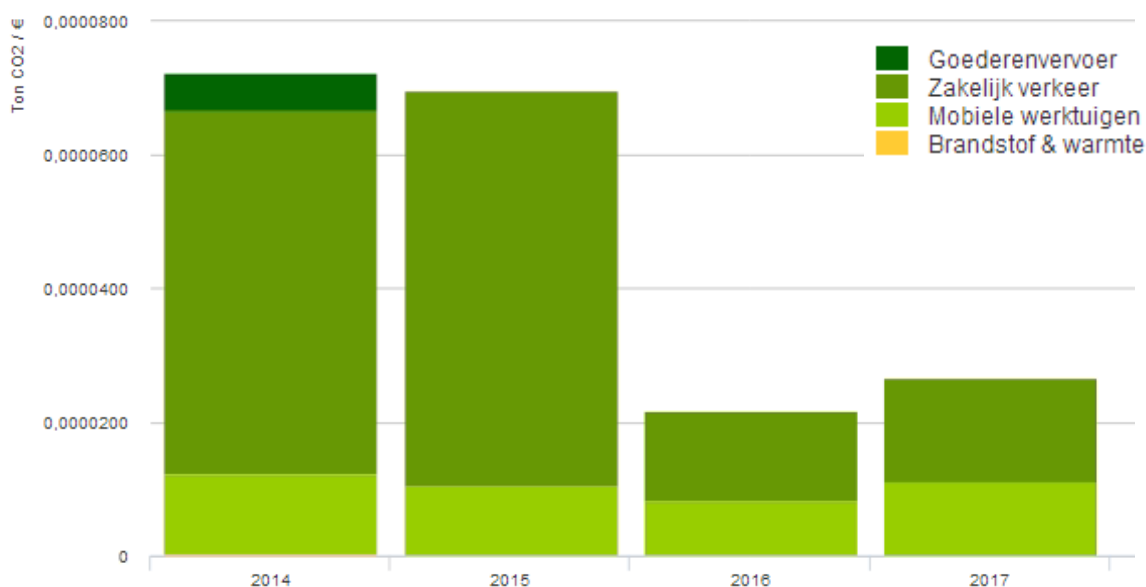
4 VERGELIJKING MET VORIG JAAR

Figuur 2 toont de CO₂-uitstoot per omzet in de jaren 2014 t/m 2017. Uit de grafiek blijkt dat de relatieve CO₂-uitstoot in 2017 t.o.v. 2016 is gestegen. Dit komt door een lagere omzet in 2017. De omzet is echter niet evenredig aan het brandstofverbruik. De omzet is namelijk ca. 25% lager terwijl de absolute CO₂-uitstoot slecht 7% lager is.

De sterke daling tussen 2015 en 2016 komt door:

- De verkoop van de afdeling bovengronds (halvering personeelsbestand);
- Verhuizing van Veghel naar Tricht;
- Creëren van twee steunpunten (Zuid Holland en Noord Holland).

De lichte daling van 2014 naar 2015 is te verklaren doordat Electron vanaf 2015 geen eigen vrachtwagens (goederenvervoer) meer heeft. De vrachtwagens behoren vanaf 1-1-2015 bij A. Hak Materieel Exploitatie Veendam.

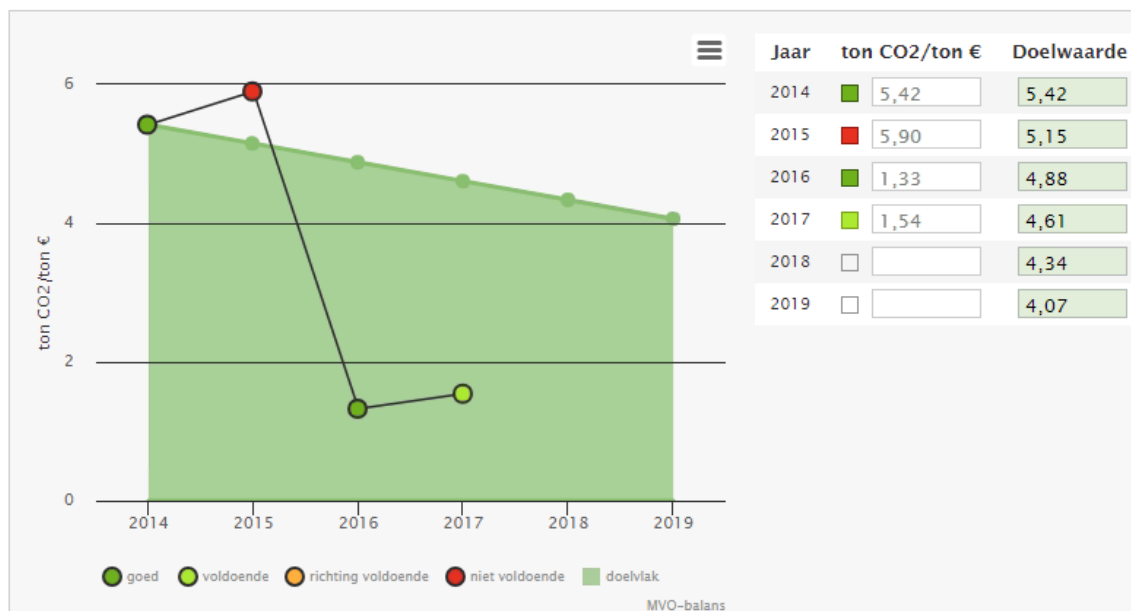
FIGUUR 2: CO₂-UITSTOOT PER OMZET IN 2014 T/M 2017

5 VOORTGANG REDUCTIEDOELEN (EIS 3.B.1)

Er zijn kwantitatieve doelen opgesteld met als doeljaar 2019. Deze doelen zijn gebaseerd op de uitkomsten van de Energie Audit en de Vervoersaudit, een analyse van de energieverbruikers en de actieplannen met reductiemaatregelen in het vervoer en materieel van A.Hak Electron. De maatregelen zijn benoemd in hoofdstuk 6.

De MVO-balans laat de vorderingen ten opzichte van de reductiedoelstellingen zien. De doelwaarden in de onderstaande grafieken zijn iets veranderd t.o.v. de voortgangsrapportages van de afgelopen jaren. Dat komt omdat er een kleine rekenfout is ontdekt en verbeterd. Deze rekenfout had geen invloed op de algemene ontwikkeling.

CO₂ zakelijk verkeer per omzet (ton CO₂/ton €)

Toelichting op de indicator

De CO₂-uitstoot van zakelijk verkeer wordt gevolgd per omzet. Onze doelstelling voor zakelijk verkeer is 25% CO₂-reductie per euro omzet in 2019 ten opzichte van 2014.

Onze ontwikkeling

In 2017 is de doelstelling ruimschoots gehaald, er is wel een lichte stijging t.o.v. 2016. Dit komt door de eerder benoemde omzetsdaling welke niet evenredig is met het brandstofverbruik. Absoluut gezien is de CO₂-uitstoot van zakelijk verkeer lager ten opzichte van de CO₂-uitstoot van 2016.

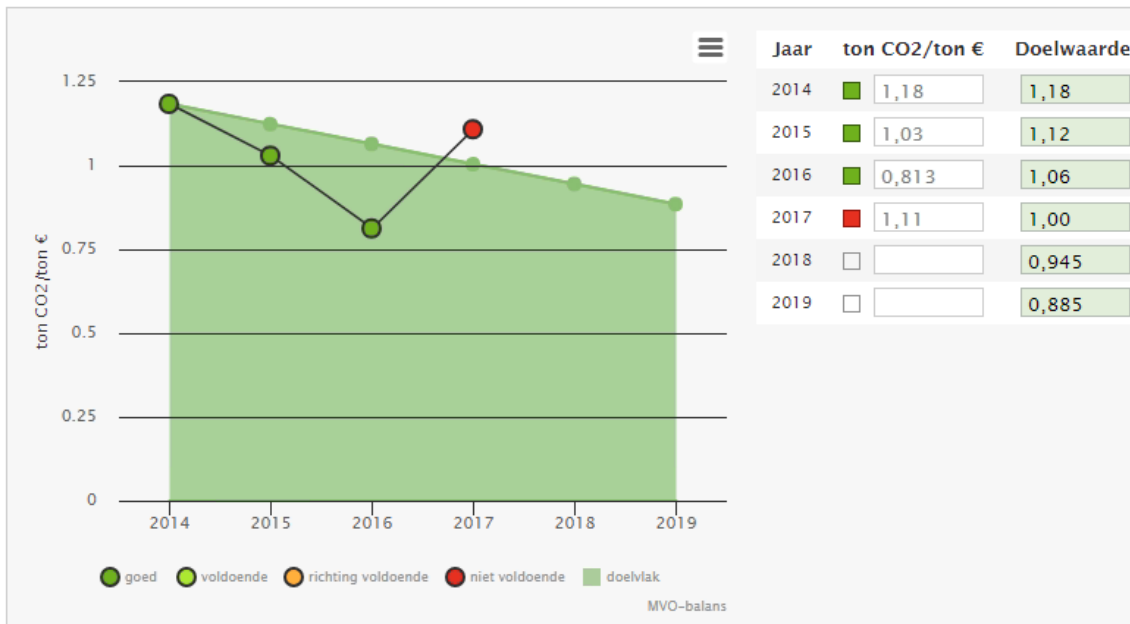
Onze verwachting is dat het brandstofverbruik in zakelijk verkeer licht zal toenemen doordat het aantal bedrijfswagens is toegenomen als gevolg van het in dienst treden van nieuwe medewerkers.

Of deze indicator in 2018 zal dalen, gelijk blijven dan wel stijgen is wederom afhankelijk van de omzetcijfers ten opzichte van het brandstofverbruik.

Onze verwachting is dat de absolute CO₂-uitstoot in 2018 licht zal stijgen en dat de omzet door de aantrekkende economie zal toenemen.

CO₂ mobiele werktuigen per omzet (ton CO₂/ton €)

Toelichting op de indicator

De CO₂-uitstoot van mobiele werktuigen wordt gevolgd per omzet. Onze doelstelling voor mobiele werktuigen is 25% CO₂-reductie per euro omzet in 2019 ten opzichte van 2014.

Onze ontwikkeling

In 2017 is de doelstelling niet gehaald. De CO₂-uitstoot van mobiele werktuigen per omzet is gestegen. De absolute CO₂-uitstoot van mobiele werktuigen is gestegen met 3 %, terwijl de omzet sterk is gedaald. Dit resulteert in een stijging per euro omzet.

Onze verwachting is dat de absolute CO₂-uitstoot in 2018 gelijk zal blijven en dat de omzet door de aantrekkende economie zal stijgen. Daarmee zouden we de doelstelling van 2018 toch kunnen behalen.

6 VOORTGANG IMPLEMENTATIE MAATREGELEN (EIS 3.B.1)

In onderstaande tabel zijn de maatregelen voor energiebesparing en duurzame energie in het wagenpark en de werktuigen van A. Hak Electron weergegeven. Deze maatregelen zijn vastgesteld in de Vervoersaudit die in 2016 is uitgevoerd.

	Maatregel	Planning	Wie	Voortgang
1	Keuze van bedrijfsauto normeren aan CO ₂ -uitstoot	Uitgevoerd	~~	Bij de aanschaf van personenwagens wordt er gekeken naar de hoeveelheid CO ₂ die uitgestoten wordt (met een maximum uitstoot per autoklasse).
2	Kiezen voor busjes op groen gas	2018 & 2019	Business Unit Manager	Het beleid van A. Hak is aanschaf van dieselauto's. Dit beleid is niet gewijzigd. Wij als Electron kunnen hier niet van afwijken.
3	Monitoren en terugkoppelen van brandstofverbruik	2019	KAM	Nog opstarten. Dit onderdeel heeft vertraging opgelopen vanwege capaciteitsproblemen op de KAM-afdeling.
4	Medewerkers over Het Nieuwe Rijden informeren	2019	KAM	Toolbox herhalen in 2019
5	Banden op spanning houden (onderdeel van maatregel 4)	2019	KAM	Toolbox herhalen in 2019
6	Meer elektrische oplaadpunten realiseren	Uitgevoerd	Directie iom A.Hak Vastgoed	Steeds meer oplaadpunten in garage Tricht op basis van aantal medewerkers met elektrische auto
7	Kiezen voor schoner en zuiniger materieel	2018	Materieel Exploitatiedienst Veendam	Vanwege de financiële situatie van A. Hak worden er momenteel geen investering gedaan in nieuw materieel.
8	Stimuleer zuinig gebruik materieel	2019	KAM	Toolbox herhalen in 2019
9	Bedrijfswagenregeling en personeelsreglement hervormen	2018	HR Pipelines & Facilities	In Q2 – 2018 is er een directeur HR aangesteld op Hakpark-niveau welke een professionalisering zal gaan doorvoeren. Dit is lopende binnen A. Hak Hakpark.
10	CO ₂ -uitstoot relateren aan gemaakte draaiuren c.q. gereden kilometers.	2019	KAM	Methode van berekening bepalen zodat dit bij de start van een nieuwe periode toegepast kan worden.
11	Certificering MVO Prestatieladder niveau 3	2018 Q4	KAM	

7 KRUISTABEL ISO 14064

Kruistabel ISO 14064-1 §7.3.1 en Voortgangsrapport CO₂-Prestatieladder Electron

ISO14064-1 § 7.3		Hst. Voortgangsrapport
a	Beschrijving van de rapporterende organisatie	2
b	Verantwoordelijke persoon	6
c	Verslagperiode	1
d	Documentatie van de organisatiegrenzen	2
e	Directe CO ₂ emissies	3
f	Beschrijving CO ₂ -emissies van verbranding van biomassa	3
g	Reducties of verwijdering van CO ₂ -emissies	3
h	Uitsluitingen GHG-bronnen	3
i	Indirecte emissies	3
j	Basisjaar en referentiejaar	1
k	Wijzigingen in basisjaar en overige historische data	3
l	Kwantificeringsmethoden en toelichting op de keuze	3
m	Toelichting van veranderingen van kwantificeringsmethoden welke voorafgaand gebruikt zijn	3
n	Referentie/documentatie emissiefactoren en verwijderingsfactoren	3
o	Beschrijving van invloed van onzekerheden met betrekking tot de nauwkeurigheid van emissie- en verwijderingsdata.	3
p	Verklaring van overeenstemming met ISO 14064-1	1
q	Statement met betrekking tot de verificatie van de emissie-inventaris, inclusief vermelding van de mate van zekerheid.	3